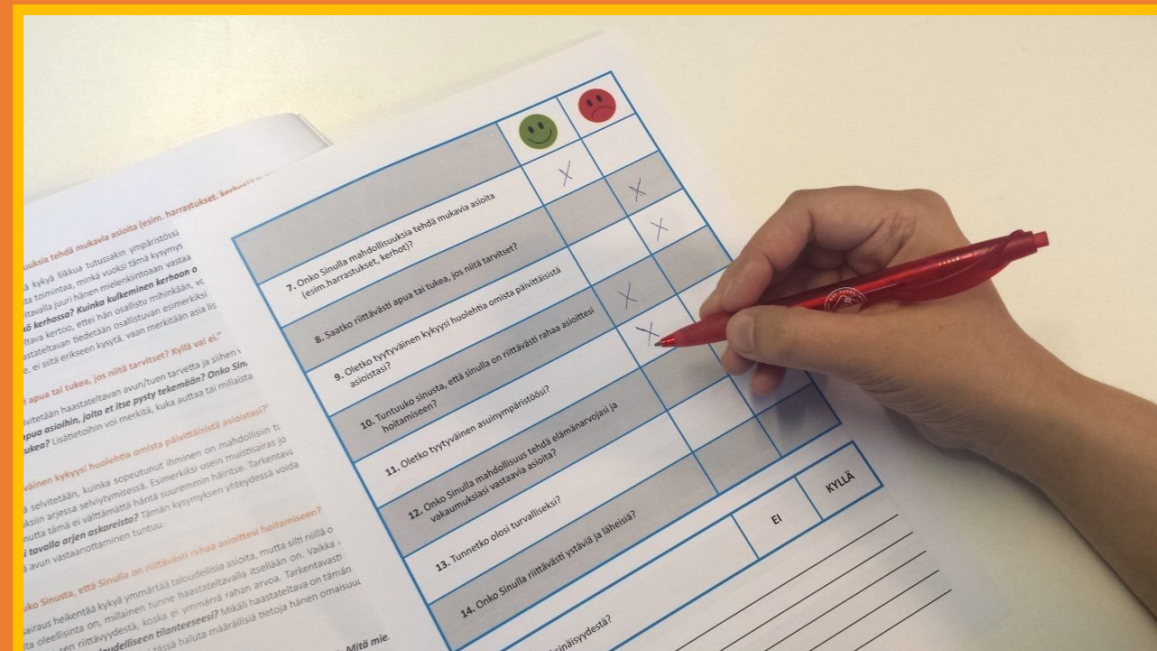

MIKE

MIKE (från finskans Muistisairaan Ihmisen Koettu Elämänlaatu) är ett verktyg för bedömning och uppföljning av den upplevda livskvaliteten samt den psykiska och sociala funktionsförmågan hos personer med minnessjukdom

MIKE-verktyget hjälper en människa med minnesstörningar att få sin röst hörd

MIKE-verktyget har utvecklats av projektarbetare från två minnesföreningar inom ramen för programmet ett Livfullt liv, som stöds av Penningautomatföreningen; **Maaret Meriläinen** och **Minna Kangas** från projektet *Vielä virtaa* vid Uleåborgsnejdens minnesförening och **Katja Kujala** och **Manar Ameli** från projektet *Kulttuurista muistoja* vid Södra Österbottens minnesförening. Båda projekten har upphört men utvecklingen och lanseringen av MIKE fortsätter inom ramen för det nya projektet *Lähelläsi* vid Uleåborgsnejdens minnesförening, fortsättningsvis som en del av programmet ett Livfullt liv.

MIKE, som har utvecklats och testats i två år, fick sin början då både personer med minnessjukdom själva och yrkesutbildade inom minnesarbetet upplevde att många utvärderingsmodeller var svåra att använda. De beaktade inte i tillräcklig grad särdragen hos minnessjuka personer, såsom svårigheter att göra val eller att koncentrera sig.

MIKE-roadshow — nästan 600 har redan deltagit i utbildningen

På hösten 2015 presenterades MIKE på en utbildnings-roadshow bland yrkesutbildade inom minnesarbetet i Finland för att sporra dem att ta i bruk det nya verktyget. Deltagarna introducerades i den nya metoden samtidigt som de utmanades att begrunda sin egen inställning till minnesarbetet och gentemot personer med minnessjukdom. Nästan 600 yrkesutbildade och några studerande har redan deltagit i utbildningen. Utifrån responsen har det nya verktyget upplevts vara nödvändigt och ett gott tillägg till arbetsverktygen för de yrkesutbildade inom minnesarbetet. Verktyget är lätt att ta i bruk även på egen hand utan att delta i utbildningen. Handboken har gjorts så klar och lättanvänd som möjligt. Av dem som deltog i utbildningen började 75 procent pröva MIKE i det egna arbetet och 85 procent upplevde att det finns ett stort behov av metoden inom vården och rehabiliteringen av personer med minnessjukdom.

MIKE-verktyget, som i sociala media har identifikationen #MuistiMike, valdes redan i år till finalen i tävlingen Health Awards i kategorin Årets hälsogärning 2016. Det blev ingen seger i tävlingen om de bästa gärningen inom hälso- och sjukvården i Finland i januari, men redan det att vara med i finalen på det högklassiga evenemanget Health Awards & Foresight Forum 2016 var fint i sig. Och i maj 2016 hade MIKE glädjen att vara en av finalisterna i Institutet för hälsa och välfärds pristävlingen TERVE-SOS.

MERA INFORMATION

Maaret Meriläinen, ergoterapeut

Uleåborgsnejdens Minnesförening rf

maaret.merilainen@osmy.fi

www.osmy.fi

www.eloisaika.fi

Med hjälp av MIKE stöds känslan hos personer med minnessjukdom att kunna bevara sin självbestämmanderätt

MIKE är avsett som arbetsverktyg för yrkesutbildade inom minnesarbetet. Det innehåller en intervju- och en observationsblankett samt en manual för utvärderarens bruk. MIKE är ett nytt sätt för de yrkesutbildade inom minnesarbetet att ta fram de personers egna upplevelser av sin livskvalitet. I intervjun framhävs den minnessjuka personers egna åsikter och genom observationer får man även en utomstående persons iakttagelser med i bedömningen. Det rekommenderas att man använder bägge sätt för att samla in information, men man kan också använda endera.

Personer med minnessjukdom har upplevt det mycket värdefullt att de med hjälp av MIKE-verktyget själva har fått berätta om hur de mår och att man inte enbart frågat de närstående. De anser också att det varit viktigt att de fått vara med i utvecklingsarbetet. Användningen av MIKE innebär inte att man inte längre frågar de närstående eller yrkesutbildade inom sjukvården. Deras åsikter är naturligtvis fortfarande viktiga. MIKE gör det emellertid lättare för den människa med minnesstörningar att ta del av sin vård och sin rehabilitering. Den minnessjuka personers åsikter respekteras även om den skulle avvika från t.ex. de närmastes åsikter.

MIKE är närmast avsett för bedömningen av personer med minnessjukdom som bor hemma och som har lindrig eller mellansvår minnessjukdom. MIKE kan t.ex. användas av föreningar, i kommunernas dagverksamhet, inom hemvården och boendeservicen. MIKE beaktar de sjukdomars särdrag, som t.ex. den försvagade förmågan att koncentrera sig, att göra val samt eventuella problem med att uppfatta och producera tal. MIKE-bedömningen kan göras snabbt och är lätt att ta i bruk. Eftersom funktionsförmågan förändras vid framskridande minnessjukdom, kan MIKE tillämpas olika i sjukdomens olika faser.

Minnesprojekt och -verksamhet som är med i RAY:s Livfullt liv -program

- Uleåborgsnejdens minnesförenings projekt *Vielä Virtaa*, som redan har upphört samt projektet *Lähelläsi*, som inleddes år 2016.
- Södra Österbottens minnesförenings gruppverksamhet *Kyllille kulttuurilla* Egentliga
- Tavastlands minnesförenings nätverksprojekt *Lähde* för närstående
- Helsingfors Alzheimerföreningens projekt *Liikunnan iloa*
- Dövas servicestiftelses program *MEMO* för hörselskadade dementa som använder teckenspråk samt
- SámiSisters verksamhet *Muittohallat* för samiskspråkiga dementa och deras närstående.